

Obiectivul 5: Îmbunătățirea sănătății materne

„Trebuie să ai mulți bani ca să naști și să crești un copil sănătos”

În Republica Moldova, 14 copii dintr-o mie decedază înainte de a atinge vârsta de 5 ani. O bună parte dintre aceștia mor la naștere. Pe durata sarcinii, în perioada intrauterină, decedază de trei ori mai mulți copii. În același timp, din 100 de mii de femei gravide, 25 mor în timpul sarcinii sau la naștere.

Principala cauză a mortalității materne și infantile este sărăcia, declară academicianul Gheorghe Paladi, profesor în obstetrică și ginecologie. Femeile însărcinate și copiii se alimentează foarte prost. Din cauza lipsurilor materiale, de multe ori, gravidele nu consultă deloc un medic, sau vin foarte târziu la ginecolog pentru a se pune la evidență cu sarcina. În aceste condiții, spune Gheorghe Paladi, infecțiile și maladiile care pot apărea pe perioada sarcinii sunt depistate foarte târziu, astfel încât riscurile la naștere sunt extrem de mari.

Potrivit academicianului Gheorghe Paladi, multe femei însărcinate consultă un ginecolog abia când vin să nască.

„În astfel de cazuri, medicii sunt puși în situația în care lucrează cu ochii legați. Ei nu cunosc practic nimic despre starea femeii și a copilului. Fiind responsabili de viața celor doi, medicii trebuie să depășească situațiile de risc. Deși eforturile lor sunt supraomenești, rezultatele nu sunt întotdeauna cele care ar trebui să fie”, spune Gheorghe Paladi.

Iminența de avort, hemoragiile și maladiile inimii sunt afecțiunile care pun cel mai des în pericol viața femeii și a copilului în timpul sarcinii și la naștere. Potrivit lui Gheorghe Paladi, secțiile de patologie a sarcinii și cele de îngrijire neonatală din maternități sunt arhipline în prezent. Calitatea asistenței medicale este însă foarte redusă în acestea, și asta din cauza deficitului de utilaj și medicamente.

Conform legislației, femeile gravide ar trebui să beneficieze de tratament gratuit. Pentru că statul nu are bani, multe gravide sunt nevoite să plătească pentru asistența medicală, menționează academicianul Gheorghe Paladi.

Alina B. are 23 de ani și este în a 20-a săptămână a sarcinii. Ea s-a internat în Secția de patologie a sarcinii a spitalului N1 din Chișinău după ce a aflat că riscă să piardă copilul.

„Am mers la ginecolog târziu pentru că nu eram în țară. Lucram la Moscova, într-o firmă de construcții. Am plecat în Rusia să fac bani pentru copilul meu. Trebuie să ai mulți bani ca să naști și să crești un copil sănătos... Când ridicam greutatea mă simțeam prost. De câteva ori mi-am pierdut cunoștința. Am înțeles că dacă voi continua să lucrez, mă voi simți și mai prost. M-am întors acasă și am mers la ginecolog. El mi-a spus că trebuie să stau în spital, deoarece risc să pierd copilul”, spune Alina.

Maria I. de 34 de ani, o altă pacientă a Secției de patologie a sarcinii de la spitalul N1 din Chișinău, este în a 30-a săptămână de sarcină. Ea are hemoragie și riscă să nască prematur. „Îmi doresc foarte mult acest copil. În prima perioadă a sarcinii nu am avut probleme. Mergeam cu regularitate la ginecolog, mă simțeam bine. Într-o bună zi, după ce am făcut

ordine prin casă, am văzut că sângerez. Am chemat ambulanța. Doctorul mi-a spus că nu trebuia să lucrez. Acum stau doar în pat și urmez cu strictetețea tratamentului. Vreau ca copilul meu să se nască sănătos și la timp”, spune Maria.

Copii născuți prematur sunt de regulă cei mai expuși riscului de deces, menționează academicianul Gheorghe Paladi. Chiar dacă medicii reușesc să reabiliteze acești copii, ulterior, în cazul în care părinții nu le pot asigura îngrijiri corespunzătoare, viața lor este pusă din nou în pericol. Din cauza condiției fizice precare, copiii născuți prematur sunt expuși mai mult riscului de a contracta maladii decât cei născuți la timp.

Statisticile Fondului Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) arată că 40 la sută dintre copii care mor înainte de a atinge vârsta de 5 ani, mor acasă. În multe cazuri, de vină sunt părinții, care nu știu cum să-i îngrijească corect și care nu consultă la timp doctorul de familie. Specialiștii UNICEF spun că multe decese ar putea fi evitate, dacă părinții ar fi mai bine informați.

Chiar dacă în anul 2002, mortalitatea infantilă și cea maternă s-a redus ușor, indicii la acest capitol rămân destul de înalți pentru Republica Moldova, consideră reprezentantul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație la Chișinău, doctorul Boris Gâlca. Potrivit lui, pe fundalul reducerii natalității și a exodului masiv de persoane, mortalitatea maternă, cea perinatală și cea a copiilor până la 5 ani în Republica Moldova, ar trebui să scadă. Acest lucru nu se întâmplă, spune Boris Gâlca, deoarece doar foarte puține cupluri au acces la o planificare reușită și durabilă a familiei. Totodată, asistența prenatală rămâne insuficientă, iar lumea nu are destulă informație în ce privește modul sănătos de viață.

„Multe femei au o sănătate precară. Și asta nu numai din cauza sărăciei, dar și din cauza neglijenței față de propria lor sănătate. Viitoarele mame trebuie să știe că sănătatea copiilor depinde în mare măsură de sănătatea părinților”, spune Boris Gâlca.

În prezent, cea mai mare rată a mortalității infantile se înregistrează în raioanele de nord ale republicii. Ministerul Sănătății declară că această stare de lucruri este generată de două probleme: lipsa unor programe coerente de informare a părinților și practica învechită de acordare a asistenței medicale pe care o aplică unii doctori.

Experții Organizației Națiunilor Unite afirmă că autoritățile moldovene vor putea reduce rata mortalității materne și cea a copiilor până la 5 ani, așa cum au promis la summit-ul ONU de la New-York, din anul 2000, doar în cazul în care Republica Moldova va elabora o strategie eficientă în domeniul sănătății mamei și a copilului.

Ilona Spătaru